

PROJEKT

UCHWAŁA Nr/2020
RADY MIEJSKIEJ W KOZIENICACH

Nr 5.22

z dnia lutego 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozienice na lata 2020-2022,**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506, poz. 1309, 1571, 1696, 1815) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 oraz Dz. U. z 2019 r. poz. 730 i 1818) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się "Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozienice na lata 2020-2022", zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Kozienice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kozienicach**

Rafał Piotr Sucherman

Projekt zgodny z przepisami prawa
opiniuje pozytywnie
pod względem formalno - prawnym
ADWOKAT
Andrzej Kowalik

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kozienicach
z dnia

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Kozienice
na lata 2020-2022**

Kozienice, styczeń 2020

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie, przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 oraz Dz. U. z 2019 r. poz. 730 i 1818) definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.¹

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według

¹ Sasal H. D., Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie, Warszawa 2005.

danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- 1) **przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia;
- 2) **przemoc seksualna** – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
- 3) **przemoc psychiczna** – zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) **przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;
- 5) **zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazywanych cyklami przemocy.

W cyklach przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- 1 faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem zachowań, w których sprawca okazuje zniecierpliwienie, rozdrażnienie, narastają sytuacje konfliktowe;
- 2 faza ostrej przemocy (wybuchu) - sprawca eskaluje przemoc, dochodzi do wybuchu gniewu, ostrego wyładowania agresji w stosunku do osoby krzywdzonej;
- 3 faza miodowego miesiąca - jest to faza, w której sprawca, po wybuchu agresji obiecuje poprawę, deklaruje zmianę zachowań, przeprasza osobę, która wierzy, że zmiana zachowania jest prawdą. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu lub zanika, a akty ostrej przemocy stają się coraz częstsze.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KOZIENICE

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Koźienice w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie czy w szkole i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Analizując ogólnopolskie dane statystyczne w zakresie działań Policji wobec zjawiska przemocy w rodzinie w 2019 r. odnotowano spadek o 3,35% ogólnej liczby osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w stosunku do lat poprzednich. Należy także stwierdzić, iż mimo spadku w 2019 r. ogólnej liczby sprawców, wzrosła liczba kobiet stosujących przemoc o 2,84% i liczba nieletnich o 3,41%. W kategorii mężczyzn nastąpił ogólny spadek o 3,90 % jednak nadal pozostają oni dominującą grupą i stanowią 91,38% ogółu osób stosujących przemoc.

Dane dotyczące skali zjawiska i pochodzące z prowadzonych działań Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy Koźienice wskazują, że na przełomie lat 2017-2019 liczba osób stosujących przemoc wzrosła o 14,8 %. Wskaźnik dotyczący kobiet jako sprawców w roku 2019 zmalał o 45 % w stosunku do roku 2019, natomiast mężczyzn wzrósł o 25 %. W większości przypadków podjęcia działań w ramach procedury *Niebieskiej Karty*, osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie są mężczyźni . W przypadku odnotowania, że problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych jest problem alkoholowy zwracano się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koźienicach o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez nią abstynencji i zachęcania do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia.

III. ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy

w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 5) prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 6) wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- 2) poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- 4) poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- 5) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury *Niebieskiej Karty*.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,
- 2) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- 4) przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w

rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,

- 7) wszczyna procedurę *Niebieskiej Karty*,
- 8) funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 6) wszczyna procedurę *Niebieskiej Karty*.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) wszczyna procedurę *Niebieskiej Karty*.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarzką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

W przypadku wystąpienia w rodzinie znamion przemocy domowej, po wypełnieniu formularza *Niebieska Karta - A* przez przedstawicieli jednego z powyższych podmiotów, Przewodniczący ZI powołuje w sprawie danej rodziny Grupę Roboczą, w których skład wchodzi również kuratorzy sądowi, oraz przedstawiciele innych podmiotów będący specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

IV. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWANY W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE AKTY PRAWNE.

- 1) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 oraz Dz. U. z 2019 r. poz. 730 i 1818)
- 2) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.)
- 3) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)
- 4) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 30)

- 5) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r., poz.2086 z późn. zm.),
- 6) Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, stanowiącego załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020 (MP z 2014 r., poz. 445).

V. PROGRAM PRZEZNACZONY JEST DLA MIESZKAŃCÓW GMINY KOZIENICE, A W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- 2) rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy;
- 3) świadków przemocy;
- 4) osób stosujących przemoc;
- 5) realizatorów Programu działających w ramach stworzonego Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 6) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji wystąpienia przemocy;
- 7) społeczności lokalnej.

VI. CELE PROGRAMU.

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Kozienice;
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

VII. CELE OGÓLNE BĘDĄ REALIZOWANE PRZEZ:

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Kozienice,
- 2) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,

- 5) oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne na sprawców przemocy w rodzinie,
- 6) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”,
- 7) upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Cele szczegółowe i kierunki działań	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy /Partnerzy	Termin realizacji
Wsparcie rodzin doświadczających przemocy ✓ Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą ✓ Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc ✓ Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej ✓ Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw ✓ Tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy ✓ Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w	✓ Liczba osób objętych pomocą w różnej formie ✓ Liczba osób korzystających z różnych form poradnictwa i terapii ✓ Liczba utworzonych grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz liczba osób objętych w nich wsparciem ✓ Liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia ✓ Liczba przeprowadzonych interwencji i wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą ✓ Liczba przeprowadzonych warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży i liczba osób uczestniczących	MGOPS Zespół Interdyscyplinarny PCPR Placówki oświatowe GKRPA Policja Kuratorzy sądowi Placówki ochrony zdrowia Ośrodki kultury Organizacje pozarządowe i kościelne	2020-2022

ośrodkach wsparcia ✓ Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez kierowanie ich do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych ✓ Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją ✓ Wspieranie różnych form organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin doświadczających przemocy ✓ Promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania konfliktów.			
<i>Podniesienie świadomości społecznej w zakresie przemocy w rodzinie</i> ✓ Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie poprzez organizowanie prelekcji, pogadanek, warsztatów profilaktycznych oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych o dostępnych formach wsparcia ✓ Współuczestnictwo w programach i	✓ Liczba zorganizowanych spotkań, pogadanek, prelekcji ✓ Liczba osób uczestniczących w programach ✓ Liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział	MGOPS Zespół Interdyscyplinarny Placówki oświatowe Placówki ochrony zdrowia Policja Sąd i kuratorzy sądowi PCPR Ośrodki kultury	2020-2022

kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom		Organizacje pozarządowe i kościelne	
<i>Poprawa skuteczności działań pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</i> ✓ Szkolenia grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ Udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania ✓ Stwarzanie warunków do funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie ✓ Stwarzanie warunków do tworzenia grup roboczych powoływanych do rozwiązywania problemów w rodzinach doświadczających przemocy ✓ Prowadzenie Punktu	✓ Liczba przeprowadzonych szkoleń ✓ Liczba osób przeszkolonych ✓ Liczba powołanych grup roboczych ✓ Liczba udzielonych porad, ✓ Liczba założonych i zakończonych Niebieskich Kart ✓ Liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ✓ Liczba osób korzystających z różnego rodzaju poradnictwa i wsparcia	MGOPS Zespół Interdyscyplinarny Placówki oświatowe GKRPA Policja Kuratorzy sądowi PCPR Ośrodki kultury Organizacje pozarządowe i kościelne	2020-2022

Konsultacyjnego ✓ Rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia” ✓ Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” przez wszystkie podmioty wykonujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
<i>Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie</i> ✓ Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie i włączanie w te działania społeczność lokalną ✓ Wymiana informacji i udostępnianie ich zainteresowanym służbom, instytucjom i organizacjom ✓ Koordynacja działań podejmowanych w ramach realizowanych zadań	✓ Liczba spotkań podmiotów realizujących zadania ✓ Analiza sprawozdań z realizacji Programu ✓ Liczba wspólnych przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	MGOPS Zespół Interdyscyplinarny Policja Kuratorzy sądowi PCPR Placówki oświatowe Ośrodki kultury Organizacje pozarządowe i kościelne	2020-2022

VIII. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU POPRZECZ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA SZCZEGÓŁOWE:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 3) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- 4) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 5) podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- 6) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- 7) udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych,
- 8) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
- 9) obalanie mitów na temat przemocy,
- 10) szkolenia na temat przemocy,
- 11) prowadzenie kampanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- 12) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- 13) izolowanie sprawców przemocy,
- 14) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
- 15) przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu stosującymi przemoc,
- 16) motywowanie do podjęcia terapii przez osoby nadużywające alkoholu i stosujące przemoc,
- 17) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Kozienicach o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego,
- 18) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą,
- 19) udzielanie informacji na temat praw osób będącymi ofiarami przemocy,
- 20) propagowanie dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- 21) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;

- 2) Wzrost zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy;
- 3) Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 4) Zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- 5) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą;
- 6) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.

X. ZASOBY GMINY KOZIENICE W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) Zasoby ludzkie – porady specjalistów działających w sferze przemocy w rodzinie;
- 2) Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcję wspierającą, w tym:
 - Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Powiatowa Komenda Policji,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - placówki oświatowo – wychowawcze,
 - zakłady opieki zdrowotnej,
 - organizacje pozarządowe,
 - kuratorzy sądowi

XI. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozienicach
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Kozienicach
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) Zespół Interdyscyplinarny
- 5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Kozienicach
- 6) placówki oświatowo – wychowawcze
- 7) zakłady opieki zdrowotnej,

XII. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU

- 1) współpraca z samorządem Gminy Kozienice;
- 2) diagnoza środowiska lokalnego;

- 3) współpraca służb i instytucji z terenu Gminy Kozienice oraz poza nią;
- 4) otwartość na współpracę specjalistów z różnych dziedzin;
- 5) dążenie do zmiany obecnej sytuacji rodzin dotkniętych przemocą.

XIII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie;
- 2) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania sytuacji kryzysowych;
- 3) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz ubóstwo;
- 4) zaburzenie relacji rodzinnych;
- 5) brak infrastruktury socjalnej w Gminie Kozienice;
- 6) rozbudowana procedura działań w zakresie przemocy – biurokracja i formalizacja działań.

XIV. WSKAŹNIKI

- 1) liczba wszczętych procedur *Niebieskiej Karty*,
- 2) liczba zakończonych procedur *Niebieskiej Karty*,
- 3) liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie;
- 4) liczba pokrzywdzonych, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie;
- 5) liczba sprawców przemocy w rodzinie;
- 6) liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu;

XV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłami finansowania realizacji działań wyznaczonych w Programie będą:

- ✓ środki własne gminy ujęte w budżecie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ pozyskane środki zewnętrzne w ramach innych programów rządowych,
- ✓ środki finansowe organizacji pozarządowych.

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych wymagających wprowadzenia dodatkowych działań.

XVI. MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu przez jednostki zobligowane do jego stosowania jest prowadzone na bieżąco poprzez stałą współpracę osób będących w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego. Monitoring Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać istniejące problemy oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany.

Przewodniczący Zespołu przedstawi Burmistrzowi Gminy Kozienice sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wersji elektronicznej i przekazuje dane wojewodzie.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań ujętych w Programie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozienicach. Wyznaczone działania będą realizowane we współpracy z wyszczególnionymi w Programie podmiotami.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kozienicach**

Rafał Piotr Sucherman

Projekt zgodny z przepisami prawa
opiniuje pozytywnie
pod względem formalno-prawnym
ADWOKAT
Andrzej Kowalik